

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om kundinformationssystemet för företagstjänster

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om kundinformationssystemet för företagstjänster. Syftet med lagen är att reglera hanteringen av uppgifter om företagskunder i det informationssystem som upprätthålls av handels- och industriministeriet. Syftet med propositionen är att med hjälp av ett nytt informationssystem förbättra samarbetet mellan statsförvaltningen och övriga organisationer som nämns i propositionen i fråga om de bidrags-, finansierings-, utvecklings- och

rådgivningstjänster som riktar sig till företag och således förbättra företagens verksamhetsbetingelser. Syftet med propositionen är också att samordna de tjänster som företagen erbjuder och att effektivisera övervakningen. Propositionen innehåller dessutom nödvändiga bestämmelser om skydd av företags affärs- och yrkeshemligheter och om hanteringen av personuppgifter.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2007.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING.....	3
1. Inledning.....	3
2. Nuläge	4
2.1. Lagstiftning och praxis.....	4
2.2. Internationell jämförelse	5
2.3. Bedömning av nuläget	5
3. Målsättning och de viktigaste förslagen.....	5
3.1. Målsättning.....	5
3.2. Alternativa realiseringsätt.....	6
3.3. De viktigaste förslagen.....	6
4. Propositionens konsekvenser	7
4.1. Ekonomiska konsekvenser	7
4.2. Konsekvenser för myndigheterna	7
4.3. Konsekvenser för företagen	8
5. Beredningen av propositionen	8
6. Samband med andra propositioner.....	9
DETALJMOTIVERING.....	9
1. Lagförslag.....	9
1 kap. Allmänna bestämmelser	9
2 kap. Ändamålet med och informationsinnehållet i kundinformationssystemet för företagstjänster	10
3 kap. Uppgifternas offentlighet samt förmedlande och utlämnande av uppgifter	14
4 kap. Den registrerades rättigheter.....	15
5 kap. Särskilda bestämmelser.....	15
2. Ikraftträdande.....	15
3. Förhållande till grundlagen och lagstiftningsordning.....	15
LAGFÖRSLAGEN.....	17
om kundinformationssystemet för företagstjänster	17

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Inom handels- och industriministeriets verksamhetsområde genomförs ett stort urval bidrags-, finansierings-, utvecklings- och rådgivningstjänster som riktar sig till blivande företagare, företagare och företag. Det gemensamma kundinformationssystemet för företagstjänster inom handels- och industriministeriets verksamhetsområde syftar till att effektivisera verksamheten inom olika myndighetsorganisationer och organisationer som stöder myndighetstjänsterna. Med hjälp av informationssystemet säkerställs att de uppgifter som behövs för att betjäna företagen är uppdaterade och tillgängliga oberoende av hos vilken tjänsteproducerande organisation företagets representant utträtt sina ärenden. Med hjälp av informationssystemet främjas effektiviteten och produktiviteten inom de statliga funktionerna och de tjänster som tillhandahålls företagen snabbas upp och förbättras.

Inom arbetskrafts- och näringscentralerna samarbetar handels- och industriministeriet och organisationerna inom dess verksamhetsområde med organisationer inom jord- och skogsbruksministeriets och arbetsministeriets verksamhetsområde. För att företag inom handels- och industriministeriets verksamhetsområde skall kunna betjänas bättre än tidigare är det viktigt att uppgifter om företagen i begränsad grad skall kunna lämnas ut över verksamhetsområdesgränserna. Handels- och industriministeriet eller en organisation inom dess verksamhetsområde kan t.ex. behöva information om vilka tjänster myndigheterna inom arbetsministeriets ansvarsområde har erbjudit en företagskund, och tvärtom. Ett viktigt syfte med informationssystemet är att skapa ett s.k. verktygsinformationssystem. Så många myndighetsåtgärder som möjligt skall kunna utföras med hjälp av uppgifter i informationssystemet eller via informationssystemet. Avsikten är att informationssystemet skall beläggas med sekretess och användas enbart av de aktörer som avses i lagen, eftersom informationssystemet innehåller konfidentiella uppgifter om näringslivet. Även om uppgifter ur informa-

tionssystemet inte lämnas ut till utomstående, påverkar detta inte offentligheten i fråga om myndigheters beslut och övriga handlingar om vilka bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) eller i andra författningar. Berörda företag och fysiska personer har rätt att kontrollera sina uppgifter också i det nya informationssystemet.

Avsikten är att informationssystemet också skall användas för övervakning av företagsstöd som beviljas av offentliga medel. Till denna del främjar informationssystemet lagenlig och korrekt användning av offentliga medel och således också en ändamålsenlig fördelning av medlen i enlighet med samhällsintressena.

Arbetskrafts- och näringscentralerna är informationssystemets primära användare. Vid arbetskrafts- och näringscentralerna verkar företagsavdelningarna och avdelningarna för teknologisk utveckling som lyder under handels- och industriministeriet, landsbygdsavdelningarna som lyder under jord- och skogsbruksministeriet och arbetskraftsavdelningarna som lyder under arbetsministeriet.

Via informationssystemet, på det sätt som särskilt föreskrivs, kan man upprätta en förbindelse till de register och informationssystem som innehåller sådan information som behövs för betjäningen av kunder och övervakningen av företagsstöden. Informationssystemet utnyttjas för företagstjänster också av jord- och skogsbruksministeriet, arbetsministeriet, utvecklingscentralen för teknologi och innovationer och statens specialfinansieringsbolag Finnvera Abp, Landsbygdsverket och arbetskraftsbyrån. Finpro ry som delvis finansieras och styrs av staten och vars verksamhet stöder och kompletterar de företagstjänster som myndigheterna producerar, föreslås ha en mera begränsad rätt att använda informationssystemet.

I enlighet med propositionen föreskrivs om de uppgifter som samlas i ett gemensamt informationssystem, dvs. kundinformationssystemet för företagstjänster, om arbetskrafts- och näringscentralernas register över företagstjänster samt om uppgifter i andra dataregister som förmedlas genom informations-

systemet. Samtidigt strävar man efter att säkerställa ett effektivt skydd och en korrekt användning av affärs- och yrkeshemligheter, personuppgifter och andra sekretessbelagda uppgifter.

2. Nuläge

2.1. Lagstiftning och praxis

Tjänster för företag

I synnerhet inom handels- och industriministeriets ansvarsområde, men också inom jord- och skogsbruksministeriets och arbetsministeriets ansvarsområden tillhandahåller flera olika organisationer sådana bidrags-, finansierings-, utvecklings- och rådgivningstjänster som riktar sig till företag. Om företagstjänsterna, i synnerhet bidrags- och finansieringstjänsterna, föreskrivs i allmänhet i speciallagar. Genomförandet av dessa tjänster kräver sådan specialsakkunskap som det har varit ändamålsenligt att samla i olika organisationer med tanke på genomförandet av respektive företagstjänst. För att de företagstjänster som genomförts av staten eller med stöd av staten skall vara så effektiva som möjligt förutsätts koordinering och att olika aktörer får information om andras åtgärder. Inom handels- och industriministeriets verksamhetsområde har man strävat efter att kraftigt utveckla samarbetet. Exempel på detta är bl.a. de avdelningar för teknologisk utveckling som har inrättats vid arbetskrafts- och näringscentralerna och den tillväxtföretagstjänst som inledde sin verksamhet år 2005 och inom ramen för vilken arbetskrafts- och näringscentralerna, teknologiska utvecklingscentralen (från och med 1.11.2006 Tekes—utvecklingscentralen för teknologi och innovationer), statens specialfinansieringsbolag Finnvera Abp och Finpro ry kommer överens om samarbete och gemensamma verksamhetssätt så att kunderna tillhandahålls alla aktörers tjänster via en organisation. Också näringslivet har starkt understött sådana utvecklingsåtgärder. De nya verksamhetsmodellerna förutsätter ett gemensamt informationssystem. I dagens läge har de olika organisationerna inte tillgång till något gemensamt informationssystem genom vilket

de tjänster som tillhålls företagen kunde samordnas.

Lagstiftningen

I lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) föreskrivs att myndighetshandlingar är offentliga. Enligt lagen är bl.a. myndigheters register och datasystem i enlighet med offentlighetsprincipen i princip offentliga. I lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet bestäms också om sekretess. Exempelvis affärs- och yrkeshemligheter är under vissa förutsättningar sekretessbelagda. Det är inte alltid möjligt att lämna ut sekretessbelagda uppgifter enligt 24 § ens till en annan myndighet. I personuppgiftslagen (523/1999) finns bestämmelser om hur personuppgifter skall behandlas i t.ex. ett informationssystem. Behandlingen av personuppgifter, i synnerhet känsliga personuppgifter, skall vara sakligt motiverad och ske inom den uppgift där personuppgifter behandlas. I förordningen om offentlighet och god informationshantering i myndigheternas verksamhet (1030/1999) föreskrivs bl.a. om hantering och skydd av datamaterial.

Om villkoren för och genomförandet av de bidrags-, finansierings-, utvecklings- och rådgivningstjänster som myndigheterna tillhandahåller företag föreskrivs i allmänhet i speciallagar. Exempelvis inom handels- och industriministeriets verksamhetsområde föreskrivs om tjänster för utveckling av kunnandet i lagen om tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunnande (971/2004), om företagsstöd i lagen om stödjande av företagsverksamhet (1068/2000) och om Finnvera Abp:s finansieringsverksamhet i lagen om statens specialfinansieringsbolags kredit- och borgensverksamhet (445/1998). Statsunderstöd beviljas också med stöd av de förordningar av statsrådet som beviljats med stöd av statsunderstödslagen (688/2001). I den lagstiftning som styr verksamheten bestäms i allmänhet också om utlämnande och erhållande av uppgifter. Utlämnandet och erhållandet av uppgifter via kundinformationssystemet för företagstjänster för olika organisationers bruk skall ske så att ändringar angående detta vid behov görs i speciallagarna.

2.2. Internationell jämförelse

Enligt en utredning som handels- och industriministeriet låtit utföra finns i de länder som nämns i kap. 2.2 inte något motsvarande informationssystem som i samma omfattning skulle samla olika organisationers uppgifter om företagstjänsterna. Detta torde delvis bero på att servicestrategierna och utvecklingen av informationssystemen inte har realiserats på samma sätt som i Finland samt på att myndighetsorganisationerna är annorlunda.

Sverige

I Sverige finns inte något motsvarande informationssystem. Under Näringsdepartementet lyder flera myndighetsorganisationer som utför identiska eller liknande uppgifter som de myndighetsorganisationer och andra organisationer som omfattas av den föreslagna lagens tillämpningsområde. Dessa informationssystem utgör inte någon helhet på samma sätt som det föreslagna informationssystemet.

Norge

I Norge finns inte något motsvarande informationssystem. En organisation som heter Innovasjon Norge inledde sin verksamhet den 1 januari 2004 när Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, Norges Eksportråd, Statens Veiledningskontor for Oppfinnere och Norges Turistråd slog samman sina verksamheter. Organisationerna har egna informationssystem, men dessa överskrider inte organisationsgränserna på samma sätt som det föreslagna informationssystemet.

Danmark

I Danmark finns inte något motsvarande informationssystem. Under ministerierna lyder flera myndigheter som utför identiska eller liknande uppgifter som de myndighetsorganisationer och andra organisationer som omfattas av den föreslagna lagens tillämpningsområde.

Tyskland

I Tyskland finns inte något motsvarande informationssystem. Under ministerierna lyder flera myndigheter som utför identiska eller liknande uppgifter som de myndighetsorganisationer och andra organisationer som omfattas av den föreslagna lagens tillämpningsområde. Dessa myndighetsregister har dock inte slagits samman så att de kunde jämföras med det föreslagna informationssystemet.

Holland

I Holland finns inte något motsvarande informationssystem. Under ministerierna används flera register. Exempelvis inrikesministeriet (Ministerie van Binnenlandse en Koninkrijksrelaties) har en särskild beslutsförteckning över stöd som beviljats av offentliga medel på Internet (se t.ex.: <http://www2.minlnv.nl/lnv/algemeen/glb/index.html>). Denna förteckning regleras av en allmän lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet och någon speciallagstiftning existerar inte. I registret registreras inte andra uppgifter än uppgifter om stödbeslut och stödtägar.

2.3. Bedömning av nuläget

I synnerhet registreringen av uppgifter i informationssystemet, men också förmedlingen av uppgifter via informationssystemet från en organisation till en annan förutsätter att en lag stiftas. Begränsningen av informationssystemets offentlighet och fastställandet av rätten att hantera uppgifter i syfte att trygga näringslivets förtroende och dess verksamhetsbetingelser förutsätter också att en speciallag om kundinformationssystemet för företags-tjänster stiftas. Även en korrekt hantering av personuppgifter och skyddet av dem i ett informationssystem som avses i propositionen förutsätter att en speciallag om informationssystemet stiftas.

3. Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1. Målsättning

Ett central mål för propositionen är att ska-

pa en rättslig grund för att myndigheter och andra organisationer med hjälp av informationssystemet mera effektivt skall kunna tillhandahålla tjänster till företag. Med hjälp av ett gemensamt informationssystem blir det lättare att rikta olika företagstjänster rätt till kundföretaget och å andra sidan kan man förhindra överlappande tjänster.

Ett flexibelt samarbete mellan de organisationer som omfattas av tillämpningsområdet för den föreslagna lagen kan säkerställas genom förbättrad informationsgång och informationshantering mellan organisationerna. I bruktagandet av ett gemensamt informationssystem förbättrar betjäningen av företagen eftersom en kund som har utträttat ärenden hos en organisation vet att de uppgifter som denne har lämnat också är tillgängliga i andra organisationer som omfattas av systemet och att detta sker så att datasäkerheten beaktas. Å andra sidan ökar informationssystemet insynen i verksamheten genom att det underlättar de berördas möjligheter att få upplysningar om det egna ärendet.

Syftet med propositionen är också att man vid behov flexibelt skall kunna utveckla företagstjänsterna. Ett ytterligare syfte är att erbjuda flexibel och effektiv kundservice över organisationsgränserna.

Då det föreskrivs i lag om kundinformationssystemet för företagstjänster och om användningen av det, kan man trygga näringslivets förtroende för att affärs- och yrkeshemligheter är effektivt skyddade samt de enskilda medborgarnas rättsskydd vid behandlingen av personuppgifter även om informationssystemet används inom flera olika organisationer.

3.2. Alternativa realiseringsätt

Det är i princip möjligt att utan reglering i lag åtminstone i mera begränsad skala använda ett gemensamt informationssystem om man fått ett uttryckligt samtycke av kunden. I fråga om detta alternativ utgörs problemet sannolikt av hur man tillräckligt exakt skall kunna formulera samtycket så att det täcker hela den verksamhet där informationssystemet används. I fråga om personuppgifter skulle man i praktiken vara tvungen att begära tillstånd av ett stort antal personer i företaget.

Utan speciallagstiftning vore informationssystemet i princip offentligt i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, varvid det vore mycket besvärligt att i fråga om en begäran om erhållande av uppgifter ur informationssystemet lämna ut uppgifter på ett sådant sätt att sekretessbelagda uppgifter i handlingarna avlägsnas. Utan reglering i lag skulle också användningen, i en organisation som tillhandahåller företagstjänster, av ett informationssystem som i mera begränsad grad innehåller information äventyra kundernas rättsskydd och det allmänna förtroendet för en korrekt användning av uppgifterna.

3.3. De viktigaste förslagen

Det nya informationssystemet är avsett för skötseln av kundrelationerna till företag och kundhanteringen dvs. hanteringen av en helhetsbild av kunderna. Informationssystemet erbjuder systemanvändarna en övergripande bild om kunden och ett enhetligt ställe för samtidig behandling av kundspecifik information och transaktioner.

Förutom att det i informationssystemet registreras grundläggande uppgifter om företaget är det möjligt att för att man skall få en helhetsbild av kunden via systemet ur andra register förmedla uppgifter om företagsstöd som företaget beviljats och om andra företagstjänster.

Med kundhanteringen eftersträvas bättre kundservice och ytterligare effektivisering av verksamheten. Målet är att hjälpa kunden att hitta en lämplig tjänst antingen inom systemanvändarens egen organisation eller i en annan organisation. Det är viktigt att kundens behov identifieras så att kunden redan på förhand kan kontaktas och erbjudas företagstjänster. Utgående från kundens behov och de tjänsteproducerande organisationernas utbud av tjänster kan företag av flera olika organisationer erbjudas exempelvis s.k. kallade tillväxtföretagstjänster.

Informationssystemet kan utnyttjas för kontakter till kunderna och uppföljning av riktade åtgärder och åtgärdsläget samt i kommunikationen med kunderna.

Informationssystemets struktur planeras så att i det kan införas sådana grundläggande

uppgifter om företag som allmänt kan utnyttjas vid genomförandet av olika företagstjänster. När mera exakta uppgifter behövs, t.ex. vid prövning av om företagsstöd skall beviljas, kan man genom informationssystemet få uppgifter ur andra organisationers register.

Uppgifter som har registrerats i kundinformationssystemet och uppgifter som har erhållits via systemet är sekretessbelagda. Detta inverkar inte på offentligheten i fråga om myndigheters beslut och övriga handlingar, utan på dem tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och eventuella speciallagar. Den som berörs har rätt att i informationssystemet kontrollera sina uppgifter.

4. Propositionens konsekvenser

4.1. Ekonomiska konsekvenser

Inom handels- och industriministeriets verksamhetsområde genomfördes år 2005 bidrags-, finansierings-, utvecklings- och rådgivningstjänster som riktar sig till företag för ca 410 miljoner euro. Med hjälp av informationssystemet kan ovan nämnda företagstjänster antas bli genomförda mera samordnat än tidigare och på så sätt främjas en effektiv användning av de medel som används för företagstjänsterna och den nytta som tillväxten inom den ekonomiska verksamheten medför för hela samhället.

De bidrags-, finansierings-, utvecklings- och rådgivningstjänster som arbetskrafts- och näringscentralerna riktar till företag används av drygt 30 000 företag.

Det har bedömts att införandet av ett gemensamt informationssystem kan resultera i ekonomiska besparingar, eftersom en del av de kunder hos organisationer som använder informationssystemet är samtidigt kunder hos någon annan eller flera andra organisationer som använder samma informationssystem. Ett gemensamt informationssystem har bedömts minska mängden överlappande arbete i olika organisationer och försnabba informationsflödet mellan organisationerna, vilket å sin sida förkortar tiden för behandling av beslut om företagsstöd. Också företagen kan dra nytta av informationssystemet i och med

att behandlingen av ansökningar går snabbare.

Enligt Statistikcentralens databas över företagsstöd har av de företag som under åren 2000—2005 använt sig av de bidrags- och finansieringstjänster som tillhandahålls av handels- och industriministeriet och arbetskrafts- och näringscentralernas företagsavdelningar 43 procent varit också samtidigt kunder hos Finnvera Abp, 21 procent hos teknologiska utvecklingscentralen Tekes och 25 procent företagskunder inom arbetsministeriets förvaltningsområde. På motsvarande sätt har av de företag som använt de finansieringstjänster som beviljas av statens specialfinansieringsbolag Finnvera Abp sex procent varit också samtidigt kunder hos teknologiska utvecklingscentralen Tekes, 17 procent hos handels- och industriministeriet och arbetskrafts- och näringscentralernas företagsavdelningar och 16 procent företagskunder inom arbetsministeriets verksamhetsområde. Av de företag som under motsvarande period använt sig av teknologiska utvecklingscentralen Tekes bidrags- och finansieringstjänster har 36 procent också samtidigt varit kunder hos statens specialfinansieringsbolag Finnvera Abp, 49 procent hos handels- och industriministeriet och arbetskrafts- och näringscentralernas företagsavdelningar och 20 procent företagskunder inom arbetsministeriets förvaltningsområde. Utöver detta är de kunder som använder sig av tjänsterna för utveckling av små och medelstora företagskunnande till en mycket stor del sådana som samtidigt är företagskunder hos ovan nämnda organisationer.

De kostnader som medförs av utvecklandet och driften av kundinformationssystemet för företagstjänster täcks inom ramarna för statsfinanserna för varje förvaltningsområde.

4.2. Konsekvenser för myndigheterna

De uppgifter som hänför sig till genomförandet av företagstjänster och som via informationssystemet kan fås snabbare än tidigare effektiviserar myndigheternas verksamhet när det gäller tillhandahållandet av tjänster. Informationssystemet möjliggör också allt aktivare myndighetsverksamhet som förbättrar företagens och hela näringslivets verk-

samhetsbetingelser. Informationssystemet främjar också myndighetsverksamheten över organisationsgränserna. När det gäller övervakningen av företagsstöd kan man med hjälp av informationssystemet mera effektivt än tidigare förvissa sig om att offentliga medel används korrekt och fördelas rätt.

Inom de s.k. tillväxtföretagstjänsterna har handels- och industriministeriet, arbetskrafts- och näringscentralerna, teknologiska utvecklingscentralen, statens specialfinansieringsbolag Finnvera Abp och Finpro ry kommit överens om ett närmare samarbete vid tillhandahållandet av företagstjänster till små och medelstora tillväxtföretag. Informationssystemet möjliggör också en fördjupning av detta samarbete.

Ett omfattande informationssystem som innehåller nödvändig information i anslutning till företagstjänsterna gör det möjligt att i fortsättningen i större utsträckning än tidigare utveckla och samordna formerna för företagstjänsterna och genomförandet av dem.

Informationssystemet utgör den del av statens gemensamma datateknologi- och programarkitektur och bidrar för sin del till uppnåendet av de mål som satts för utvecklandet av statens dataadministration.

4.3. Konsekvenser för företagen

Företrädare för näringslivet har önskat att de företagstjänster som samhället producerar skall vara mera koncentrerade. Behandlingen av nödvändiga uppgifter med hjälp av informationssystemet, utan att företaget alltid när det anlitar företagstjänster på nytt måste lämna uppgifterna till olika organisationer, sparar också på företagets resurser. Den användning av uppgifter som föreskrivs genom lagen om informationssystemet ökar också företagets förtroende för att uppgifterna används på ett sakligt och datatekniskt tillförlitligt sätt. Representanter för företag får dessutom lämna sådana uppgifter om sitt företag som enligt deras bedömning mera effektivt främjar de tjänster som riktar sig till företaget.

I avsnitt 4.1 hänvisas till Statistikcentralens databas över företagsstöd för åren 2000—2005 som visar att handels- och industriministeriet och organisationerna inom dess verk-

samhetsområde samt samarbetsministerierna har ett betydande antal gemensamma företagskunder. Eftersom de organisationer som tillhandahåller företagstjänster inte har haft något gemensamt datasystem till sitt förhållande, har lagringen av data i olika organisationers egna datasystem medfört överlappande arbete för både de organisationer som tillhandahåller tjänster och för de företag som anlitar tjänsterna. Att uppgifter saknats har kunnat t.ex. leda till att flera olika företagsanalyser har gjorts av ett och samma företag, vilket har medfört förutom onödigt arbete också förlängning av behandlingstiderna.

Det är mycket svårt att uppskatta de kostnader som medförts av överlappande arbete, eftersom det finns flera aktörer och det är t.ex. svårt att fastställa ett objektiva godtagbart penningvärde på förlängningen av behandlingstiden för ansökningar. Det kan dock bedömas att ett gemensamt informationssystem på lång sikt kommer att medföra betydliga fördelar för samtliga parter.

5. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid handels- och industriministeriet. I beredningen har dessutom deltagit utomstående sakkunniga. I samband med beredningen har diskussioner om propositionens innehåll förts med dem som planerar informationssystemet, justitieministeriet, dataombudsmannens byrå, jord- och skogsbruksministeriet, arbetsministeriet, arbetskrafts- och näringscentralerna, teknologiska utvecklingscentralen, statens specialfinansieringsbolag Finnvera Abp, Finpro ry och företrädare för näringslivet. Utlåtande om propositionen har begärts och erhållits av arbetsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, finansministeriet, inrikesministeriet, Patent- och registerstyrelsen, teknologiska utvecklingscentralen, arbetskrafts- och näringscentralerna, dataombudsmannens byrå, Finnvera Abp, Finlands Näringsliv EK, Företagarna i Finland rf, Finpro ry, Centralhandelskammaren och Uppfinningsstiftelsen. Utlåtande har även begärts av justitieministeriet men ministeriet har inte hunnit inkomma med utlåtande. Responsen angående propositionen har varit huvudsakligen positiv. Responsen har i

mån av möjlighet beaktats vid beredningen av propositionen.

6. Samband med andra propositioner

Det föreslås att det skapas ett gemensamt informationssystem för handels- och industriministeriet, arbetsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, arbeidskrafts- och näringscentralerna, utvecklingscentralen för teknologi och innovationer, statens specialfinansieringsbolag Finnvera Abp, Finpro ry som delvis finansieras av handels- och industriministeriet samt Landsbygdsverket och arbeidskraftsbyråerna. I enlighet med propo-

sitionen kan i informationssystemet behandlas de uppgifter som nämns i 6 § 1—4 mom. På det sätt som särskilt bestäms genom lag får genom informationssystemet också lämnas ut och erhållas uppgifter om de företagsstöd som myndigheterna inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde, statens specialfinansieringsbolag och arbeidskrafts- och näringscentralerna beviljat företag, liksom också om de stöd som företag beviljats inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde samt om den arbeidskraftservice som arbeidskraftsbyråerna tillhandahållit inom arbetsministeriets förvaltningsområde.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Lagens syfte. Syftet med lagen är att med hjälp av kundinformationssystemet för företagstjänster förbättra och samordna de tjänster som statsförvaltningen tillhandahåller företagen och på det sättet förbättra företagens verksamhetsförutsättningar. Syftet med lagen är också att effektivisera myndighetssamarbetet och myndighetstillsynen mellan handels- och industriministeriet, arbetsministeriet och jord- och skogsbruksministeriet samt deras förvaltningsområden.

En effektivisering av kundservicen innebär en förbättring av företagens verksamhetsförutsättningar, eftersom de olika organisationerna genom det nya informationssystemet kan få uppgifter i sådana informationssystem som drivs och administreras av en annan organisation. På det sättet är det lättare att få en helhetsbild av ett företag och förbättra möjligheterna att utvärdera inriktningen av företagstjänsterna till förmån för företaget. För att t.ex. försäkra sig om en effektiv inriktning av företagsstödet kan man när stödbeslutet skall fattas snabbt gå igenom stödbeslut som fattats av andra myndigheter och kredituppgifter som gäller företagets ansvariga personer. Även nyttan av en utvecklingstjänst som

kan erbjudas kunden kan bedömas på ett effektivare sätt då man vid beslutsfattandet kan utnyttja uppgifter om företagstjänster som kunden tidigare erhållit och som genomförts av olika organisationer.

Det viktigaste syftet med lagen är att den möjliggör att uppgifter som olika organisationer producerat och som företaget självt lämnat ut i så stor utsträckning som möjligt kan administreras i ett enda informationssystem, vilket underlättar de olika organisationernas verksamhet och möjliggör en bättre kundservice än tidigare.

2 §. Lagens tillämpningsområde. Lagen innehåller bestämmelser om användningen av uppgifterna i det kundinformationssystem för företagstjänster som drivs av handels- och industriministeriet och om arbeidskrafts- och näringscentralernas gemensamma register över företagstjänster, vilket hör till kundinformationssystemet. Informationssystemet är avsett som ett arbetsredskap som kan användas vid tillhandahållandet av företagstjänster för företag, såsom t.ex. bidrags-, finansierings-, utvecklings-, rådgivnings- och arbeidskraftstjänster. Avsikten med företagstjänsterna är att stärka företagens verksamhetsförutsättningar. Man försöker ordna företagstjänsterna inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde på ett så övergripande sätt som möjligt, så att kunden kan betjänas

effektivt på ett och samma ställe och man samtidigt kan kartlägga vilka företagstjänster kan gynna kunden. Ett exempel på detta är tjänsten för tillväxtföretag, inom ramen för vilken arbetskrafts- och näringscentralerna, teknologiska utvecklingscentralen, statens specialfinansieringsbolag Finnvera Abp och Finpro ry har förbundet sig till samarbete och gemensamma verksamhetssätt.

Informationssystemet främjar även övervakningen av företagsstöd. Med hjälp av ett gemensamt kundinformationssystem effektiviserar samordningen av olika organisationers verksamhet mera än tidigare redan då företagsstöd söks och beviljas. Likaså vid den övervakning som sker i efterhand kan en helhetsbild av de företagsstöd som beviljats skapas på ett effektivare sätt.

På informationssystemet tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och personuppgiftslagen (523/1999), om inte något annat bestäms i denna lag. I fråga om sekretessen för de uppgifter som utlämnas av statens specialfinansieringsbolag Finnvera Abp tillämpas dessutom bestämmelserna i 5 § i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998). Genom denna lag föreslås inga ändringar i myndigheternas uppgifter och handlingars offentlighet, men för att trygga företagets verksamhetsförutsättningar har de uppgifter i informationssystemet som får lämnas ut begränsats på det sätt som bestäms närmare i 9—12 § i lagen.

3 §. Definitioner. Lagen innehåller följande definitioner:

1) Med företag avses ett företag eller en organisation som registrerats i företags- och organisationsdatasystemet i enlighet med företags- och organisationsdatalagen (244/2001). Företag och organisationer som anges i företags- och organisationsdatalagen skall registreras i företags- och organisationsdatasystemet. Företags- och organisationsdatasystemet innehåller identifikationsuppgifter och basuppgifter om företag och organisationer som definieras närmare i lagen. Dessa offentliga uppgifter utgör basuppgifterna om företagen i kundinformationssystemet för företagstjänster.

2) Med företagstjänster avses företagsstöd, utvecklings- och rådgivningstjänster samt ar-

betskraftstjänster i fråga om vilka kundinformationssystemet för företagstjänster kan utnyttjas vid genomförandet.

3) Med företagsstöd avses understöd, lån, finansiering, räntestöd, borgen, betalningslättnader och andra med dem jämförbara ekonomiska förmåner som har beviljats av de organisationer som nämns i paragrafen eller som betalats av dessa organisationers medel. Som företagsstöd betraktas också stöd som beviljats av Europeiska gemenskapens medel eller av andra medel från Europeiska unionen.

4) Med kund avses förutom ett företag eller en organisation som registrerats i företags- och organisationsdatasystemet även en fysisk person som har ansökt om eller kontaktats beträffande företagstjänster. För en fysisk person som överväger att starta närings- eller företagsverksamhet ger olika organisationer råd i frågor som hänför sig till utövandet av verksamheten och tillhandahåller tjänster t.ex. för bedömning av verksamhetens lönsamhet. Med hjälp av kundinformationssystemet för företagstjänster kan den som inleder företagsverksamhet, om den så önskar, på ett aktivare och mera koordinerat sätt än tidigare få stöd av organisationer som tillhandahåller företagstjänster.

2 kap. **Ändamålet med och informationssystemet för företagstjänster**

4 §. Kundinformationssystemet. Kundinformationssystemet för företagstjänster fungerar som ett gemensamt informationssystem för organisationer som producerar företagstjänster. Basuppgifter om kunderna registreras i informationssystemet och genom ett frågesystem förmedlas uppgifter ur olika organisationers register om företagstjänster som genomförts eller planerats för kunderna. De uppgifter som finns tillgängliga genom frågesystemet behövs i första hand vid samordning av företagsstöd. Handels- och industriministeriet ansvarar i egenskap av registerförare för riktigheten beträffande de uppgifter som registrerats i informationssystemet samt för administrationen av användningsrättigheterna, bokföringen av de uppgifter som

utlämnas ur informationssystemet och upprätthållandet av informationssystemet. Handels- och industriministeriet ansvarar också för den utbildning av informationssystemets användare som krävs för att användningsrätt till informationssystemet skall beviljas. För att informationssystemet skall få användas förutsätts att användningen hänför sig till en företagstjänst som skall genomföras eller som har planerats för en kund och att en anteckning om uppgiftssökningen görs i uppgifterna om användningen av informationssystemet. Skyddet av informationssystemet genomförs bl.a. med hjälp av dataprogram och datautrustning samt genom förfaranden gällande placeringen av informationssystemets servermaskiner.

Kundinformationssystemet för företagstjänster innefattar arbetskrafts- och näringscentralernas gemensamma register över företagstjänster vilket innehåller data som erhållits och utarbetats i samband med företagstjänster som genomförts av arbetskrafts- och näringscentralerna. Vid arbetskrafts- och näringscentralerna fungerar registret över företagstjänster som ett övergripande register för olika register som hänför sig till företagstjänster genom vilket man kommer in i andra specialregister som gäller företagstjänster. Arbetskrafts- och näringscentralernas register över företagstjänster ger möjlighet till kundservice över centralens avdelningsgränser och effektiviserar administrationen av tjänsterna. Varje arbetskrafts- och näringscentral ansvarar för att de uppgifter den för in i registret är felfria och att behandlingen är laglig.

Genom kundinformationssystemet för företagstjänster kan uppgifter i bl.a. myndigheternas och statens specialfinansieringsbolags register förmedlas. Dessa registerföräres ansvar och skyldigheter i fråga om upprätthållandet av sina egna register regleras inte i denna lag.

5 §. *Ändamålet med kundinformationssystemet.* Syftet med informationssystemet är en effektivisering av de företagstjänster som definieras i denna lag, en utvärdering som hänför sig till genomförandet av företagstjänster och en förbättring av samordningen av tjänsterna. Informationssystemet effektiviserar även övervakningen av företagsstöd.

Vad gäller effektiviseringen av företagstjänsterna har man inom handels- och industriministeriets ansvarsområde infört en ny servicemodell, dvs. tjänsten för tillväxtföretag, inom ramen för vilken arbetskrafts- och näringscentralerna, statens specialfinansieringsbolag Finnvera Abp, teknologiska utvecklingscentralen och Finpro ry har avtalat om gemensamma verksamhets sätt med avseende på tillväxtorienterade företag. Med hjälp av informationssystemet kan de ovan nämnda organisationerna på ett mera övergripande sätt tillhandahålla kunderna företagstjänster. Med hjälp av informationssystemet har organisationerna också möjlighet att ge snabbare kundservice, eftersom uppgifter om kunden inte behöver samlas in på nytt från fall till fall. Informationssystemet ger dessutom organisationerna möjlighet att aktivt erbjuda företagen tjänster. Ändamålet med informationssystemet begränsar användningen av systemet till genomförandet av de i lagen nämnda företagstjänsterna, varvid konfidentiella uppgifter om kunderna endast får användas vid genomförandet av företagstjänster.

6 §. *Informationsinnehållet i kundinformationssystemet.* Informationsinnehållet i kundinformationssystemet bildas på två sätt. Uppgifter om ett företag kan registreras i systemet som finns tillgängliga vid genomförandet av alla företagstjänster. Genom informationssystemet kan även uppgifter ur andra register förmedlas, med hjälp av vilka man t.ex. vid beviljandet av företagsstöd får en mera övergripande uppfattning om de företagsstöd som tidigare beviljats företag. Detta främjar en effektivare inriktning av stöden. Utöver uppgifter om företagstjänster kan man genom informationssystemet förmedla uppgifter ur offentliga register som har betydelse vid genomförandet av företagstjänster. Det är viktigt att de uppgifter som lagras i registret och förmedlas via det är aktuella. För detta krävs kontinuerlig uppföljning av både den som driver informationssystemet och av de organisationer som lämnar ut uppgifter för att rättsskyddet för kunderna hos förvaltningen inte skall äventyras och att besluten skall kunna baseras på korrekta, aktuella uppgifter.

I 1 mom. nämns sådana uppgifter om före-

tag som regleras i företags- och organisationsdatalagen. Enligt 16 § i den nämnda lagen kan uppgifter ur registret över företags- och organisationsnummer lämnas ut i elektronisk form utan hinder av 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Informationssystemet står i förbindelse med registret över företags- och organisationsnummer så att riktigheten av uppgifterna om kunderna garanteras. Dessutom kan man i informationssystemet behandla uppgifter om kundens ansvariga personer och kontaktpersoner som representerar kunden i kontakten med den organisation som genomför företagstjänster. Uppgifter om företagets verksamhetsområde, aktiekapital och bokslut eller andra sådana uppgifter i myndigheternas offentliga register som gäller företaget och allmänt beskriver dess verksamhet kan hanteras i kundinformationssystemet. Enligt 29 § i handelsregisterförordningen (208/1979) kan uppgifter om de anteckningar som gjorts i handelsregistret överlåtas med hjälp av teknisk användarkontakt.

Enligt 2 mom. kan sådana företagsanalyser av företaget och dess verksamhet och verksamhetsområde som gjorts för utvärdering av företagstjänster registreras i och förmedlas genom informationssystemet. Organisationer som genomför företagstjänster gör företagsanalyser som bakgrundsmaterial för sitt beslutsfattande. Företagsanalyser görs också då en fysisk person överväger att inleda närings- eller företagsverksamhet. Företagsanalyser är analyser som utarbetas av sakkunniga och det är inte kostnadseffektivt att producera dem för genomförandet av eller ansökan om enskilda företagstjänster. Dessutom ökar behandlingstiderna om analyser görs flera gånger gällande samma företag, vilket inte heller är till förmån för kunden. Företagsanalyser som förts in i eller förmedlats genom informationssystemet påskyndar beslutsprocessen då man genom systemet kan utnyttja analyser som gjorts tidigare. Samtidigt kan man få en mera övergripande uppfattning om de företagstjänster som företaget erhållit. Analysuppgifterna möjliggör en snabbare service i de olika organisationerna, eftersom kunden inte alltid på nytt måste ge all den information som behövs för genomförandet av företagstjänster. Analysuppgifterna kan inne-

hålla sekretessbelagda uppgifter, t.ex. sådana affärs- eller yrkeshemligheter som avses i 24 § 1 mom. 20 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Av denna anledning föreslås att uppgifterna i informationssystemet skall hållas hemliga på det sätt som avses i 9—12 § i lagen. Det skulle annars vara svårt att garantera konfidentiell verksamhet i fråga om ett informationssystem i riksomfattande användning. Offentligheten i myndigheternas verksamhet och i fråga om myndighetshandlingar förverkligas dock på det sättet att t.ex. enskilda beslut om företagstöd och andra uppgifter om företagstjänster är offentliga på det sätt som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. I informationssystemet kan lagras och via det kan förmedlas också företagsanalyser som gäller den bransch i vilken företaget är verksamt. Med branschanalyser avses analyser som på ett allmänt plan beskriver branschen i fråga och på basis av vilka t.ex. ett bolags konkurrenter inte kan kännas igen.

Enligt 3 mom. kan uppgifter om företaget ur kreditupplysningsregistret, uppgifter om konkurs och betalningsstörningar ur myndigheters offentliga register samt uppgifter om företagets skatteskuld registreras i och förmedlas genom informationssystemet som sådana uppgifter som kan användas för utvärdering av företaget. Enligt 20 § i lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter (1346/1999) kan skatteförvaltningen utan hinder av sekretessskyldigheten på begäran till myndigheter, offentliga samfund och andra samfund som beviljar och utövar tillsyn över understöd och bidrag till företag, näringar, sysselsättning eller jordbruk eller andra offentliga understöd och bidrag lämna ut sådana uppgifter om stöd- eller bidragssökandens förfallna och obetalda skatter jämte identifieringsuppgifter om den skattskyldige som behövs för behandlingen av understöds- eller bidragsärendet. Dessa uppgifter kan lämnas ut utan vederbörandes samtycke. Vid beviljande av företagstöd och tillhandahållande av andra företagstjänster är det viktigt att stöden och tjänsterna effektivt kan riktas till dem som fullgör sina samhällsliga skyldigheter. Detta minskar också antalet fall där företagstöd återkrävs. Uppgifter om

skatteskuld kan användas då man överväger eller övervakar beviljande av företagsstöd som avses i 3 § 3 punkten i denna lag.

Enligt 4 mom. får i fråga om fysiska personer sådana identifieringsuppgifter registreras i och förmedlas genom informationssystemet som enligt lag får införas i kreditupplysningsregistret. Dessutom får uppgifter som avses i 4 § 1 mom. 1, 3 och 4 punkten i befolkningsdatalagen (507/1993) införas i och förmedlas genom informationssystemet. Dessutom får uppgifter om ett ikraftvarande näringsförbud gällande en kund införas i och förmedlas genom informationssystemet. Lagen om näringsförbud (1059/1985) innehåller bestämmelser om näringsförbud. Enligt 29 § i befolkningsdatalagen (507/1993) får uppgifter ur befolkningsdatasystemet lämnas ut med hjälp av teknisk anslutning eller annars i större mängder endast om utlämnandet av uppgifterna grundar sig på en bestämmelse i lag. Av denna anledning föreslås att bestämmelser om användningen av uppgifter ur befolkningsdatasystemet tas in i 6 § 4 mom. i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster. De uppgifter som anges i 4 § 1 mom. 1 punkten i befolkningsdatalagen är som identifieringsuppgifter för personer personbeteckning, den elektroniska kommunikationskod som ingår i medborgarcertifikatet, namn, adress och hemkommun och bostaden där samt sådana uppgifter om fastigheter, byggnader och lägenheter som identifierar hemkommunen och bostaden där. De uppgifter som anges i 4 § 1 mom. 3 punkten i befolkningsdatalagen är uppgifter om medborgarskap, rättshandlingsförmåga och dödstid. De uppgifter som fastställs i 4 § 1 mom. 4 punkten i befolkningsdatalagen är de uppgifter som personen lämnat om modersmål och kontaktspråk, finska eller svenska, om ingetdera av dessa språk är personens modersmål, samt de uppgifter som personen lämnat om yrke, om begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter och om postadressen samt om motsvarande annan adress. Användning av de ovan nämnda uppgifterna ur befolkningsdatasystemet är nödvändigt för att garantera uppgifternas riktighet.

Enligt 5 mom. får uppgifter gällande företagstjänster som tillhandahålls av handels- och industriministeriets, jord- och skogs-

bruksministeriets samt arbetsministeriets förvaltningsområdes myndigheter, statens specialfinansieringsbolag och arbetskrafts- och näringscentralerna förmedlas genom informationssystemet på det sätt som särskilt bestäms genom lag. För att kunna tillhandahålla företagen företagstjänster som genomförs på ett mera övergripande sätt och effektivare än tidigare är det viktigt att organisationerna bättre kan samordna sina tjänster. Bestämmelser om de företagsstöd som definieras i 3 § 3 mom. i propositionen finns i flera olika lagar. Bestämmelserna om utlämnande och användning av uppgifter i de lagar som reglerar företagsstöd kommer att revideras så att man genom kundinformationssystemet för företagstjänster skall kunna förmedla uppgifter som gäller företagsstöd som stöd för olika organisationers beslutsfattande.

7 §. Registrering av kundens uppgifter. Enligt 1 mom. får uppgifter som en kund lämnat muntligen, skriftligen eller i elektronisk form registreras i informationssystemet endast om uppgifterna har kontrollerats. Uppgiftskontrollen innebär att identiteten på företagets representant samt dennes behörighet att handla på företagets vägnar skall kontrolleras så att uppgifternas riktighet kan garanteras. De uppgifter som kunden lämnat och som registreras i informationssystemet kan innehålla sådana affärs- och yrkeshemligheter som föreskrivs i 24 § 20 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Av en kund kan också erhållas uppgifter angående dennes utvecklingsplaner för verksamheten. Dessa uppgifter är viktiga då man bedömer vilken företagstjänst som är lämplig för utvecklandet av verksamheten. De uppgifter som kunden lämnat om sina planer är utöver företagsanalyserna en viktig orsak till att uppgifter i informationssystemet skall beläggas med sekretess på det sätt som föreslås i lagens 9 §. Det faktum att kundens planer finns registrerade i informationssystemet för snabbare servicen i samband med olika företagstjänster.

8 §. Avförande av uppgifter. Enligt 1 mom. avförs de uppgifter om en kund som införts i informationssystemet senast fem år efter det att uppgifterna om kunden i fråga senast hanterats. De uppgifter som har avförts ur registret arkiveras. En uppgift avförs dock inte

ur registret om det är nödvändigt att bevara uppgiften för fullgörandet av en uppgift som grundar sig på lag eller författning eller på grund av ett anhängigt ärende. De basuppgifter som avses i 4 § 2 mom. i företags- och organisationsdatalagen avförs ur kundinformationssystemet för företagstjänster senast två månader efter det att uppgifterna har avförts ur företags- och organisationsdatasystemet. Avförandet av kreditupplysningar skall ske på det sätt som föreskrivs särskilt i lag.

I 2 mom. föreskrivs om hantering av uppgifter som konstaterats vara felaktiga. Felaktiga uppgifter får bevaras i fem år efter att de konstaterats vara felaktiga om det är nödvändigt för att trygga de rättigheter som en kund, en kunds representant, en registrator eller en person med rätt att använda informationssystemet har. En uppgift som konstaterats vara felaktig får inte användas för andra ändamål och den skall antecknas som felaktig.

3 kap. **Uppgifternas offentlighet samt förmedlande och utlämnande av uppgifter**

9 §. Offentligheten för uppgifter i kundinformationssystemet. Kundinformationssystemet för företagstjänster är inte ett offentligt informationssystem. De uppgifter enligt 6 § 1—5 mom. som registrerats i och erhållits ur informationssystemet skall hållas hemliga. Kundinformationssystemet för företagstjänster är ett riksomfattande informationssystem som används av många organisationer. Informationssystemet innehåller och via det förmedlas uppgifter som administreras av många olika organisationer. Till följd av det stora antalet systemanvändare och uppgifternas omfattning är det enda sättet att tillräckligt effektivt trygga uppgifternas konfidentialitet att föreskriva att de uppgifter som registrerats i informationssystemet eller förmedlas via det skall hållas hemliga.

10 §. Utlämnande av uppgifter ur kundinformationssystemet. I 1 mom. föreskrivs om utlämnande av uppgifter. Det rör sig om de uppgifter som anges i 6 § 1—4 mom., varav uppgifter om skatteskulder undantagsvis endast får utlämnas till myndigheter som beviljar sådana företagsstöd som avses i 3 § 3

punkten för behandling av ärenden gällande företagsstöd. Eftersom statens specialfinansieringsbolag Finnvera Abp:s uppgifter har föreskrivits i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998) har också statens specialfinansieringsbolag rätt att använda uppgifter om skatteskulder. Informationssystemet får användas av handels- och industriministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, arbetsministeriet, arbetskrafts- och näringscentralerna, utvecklingscentralen för teknologi och innovationer, statens specialfinansieringsbolag Finnvera Abp samt Landsbygdsverket och arbetskraftsbyråerna för genomförande av företagstjänster. Dessutom får uppgifter som registrerats i informationssystemet användas för genomförande av Finpro ry:s rådgivningstjänster. Finpro är en registrerad ideell förening vars verksamhet delvis finansieras och styrs av handels- och industriministeriet. Finpro ry erbjuder företagen rådgivningstjänster, särskilt i anslutning till exportfrämjande. Finpro ry:s rådgivningstjänster kompletterar de företagstjänster som staten producerar.

Enligt 2 mom. skall den som mottar uppgifter innan anslutningen öppnas lämna en utredning om skyddandet av uppgifterna och övervakningen av hanteringen. Datasäkerheten skall uppfylla föreskrifterna och anvisningarna om statens datasäkerhet.

11 §. Användning och utlämnande av uppgifter ur registret över företagstjänster. Inom arbetskrafts- och näringscentralerna verkar företagsavdelningarna och avdelningarna för teknologisk utveckling som hör till handels- och industriministeriets förvaltningsområde, landsbygdsavdelningarna som hör till jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde och arbetskraftsavdelningarna som hör till arbetsministeriets verksamhetsområde. Arbetskrafts- och näringscentralernas gemensamma register över företagstjänster är ett underregister till kundinformationssystemet för företagstjänster. På alla avdelningar inom arbetskrafts- och näringscentralerna genomförs företagstjänster som riktar sig till företag. Vid samordningen av dessa tjänster kan registret över företagstjänster användas som ett huvudregister för arbetskrafts- och näringscentralernas företagstjänster. Uppgifterna i arbetskrafts- och näringscentralernas

register över företagstjänster utgör en del av kundinformationssystemet för företagstjänster.

12 §. Rätt att lämna ut och få uppgifter genom kundinformationssystemet. Bestämmelser om rätten att genom kundinformationssystemet för företagstjänster lämna ut och få andra uppgifter än de som avses i 10 och 11 § utfärdas separat. De uppgifter som avses i 10 och 11 § är uppgifter som nämns i 6 § 1—4 mom. Genom informationssystemet kan dessutom lämnas ut uppgifter om företagstjänster, om dessa uppgifter är offentliga. Om företagsstöd föreskrivs i speciallagar eller i förordningar av statsrådet som utfärdats med stöd av statsunderstödslagen. I samma författningar eller i de lagar som gäller organisationernas uppgifter och verksamhet föreskrivs också ofta om utlämnande och erhållande av uppgifter. I vissa fall har inga speciallagar utfärdats om utlämnande och erhållande av uppgifter, varvid bl.a. lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet iakttas. Vid handels- och industriministeriet har man påbörjat det beredningsarbete som syftar till att lagarna ändras så att uppgifter om företagstjänster kan lämnas ut och fås via kundinformationssystemet för företagstjänster.

4 kap. **Den registrerades rättigheter**

13 §. Information om hanteringen av uppgifter. För att kundernas rättskydd skall kunna tryggas skall de organisationer som använder informationssystemet ha de i paragrafen nämnda uppgifterna om kundinformationssystemet för företagstjänster tillgängliga för kunderna så att kunderna kan få tillräcklig information om hur uppgifterna om dem hanteras.

14 §. Den registrerades rätt att kontrollera uppgifter. Enligt 1 mom. skall i fråga om kundinformationssystemet för företagstjänster registrerad kunds rätt att ta del av sina uppgifter iakttas den rätt till insyn som föreskrivs i 12 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Begäran kan framställas av t.ex. företagets lagliga företrädare eller en av företaget bemyndigad representant. Om en fysisk persons rätt till insyn föreskrivs dessutom i personuppgiftslagen.

Enligt 2 mom. skall begäran om erhållande av uppgifter framställas hos handels- och industriministeriet som svarar för kundinformationssystemet för företagstjänster på det sätt som föreskrivs i 4 §. Begäran kan också framställas hos arbetskrafts- och näringscentralen. Varje central svarar för anteckningar i arbetskrafts- och näringscentralernas register över företagstjänster i enlighet med lagens 4 §.

5 kap. **Särskilda bestämmelser**

15 §. Straffbestämmelse. Straffet för brott mot den skyldighet att hemlighålla uppgifter som avses i 9 i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster motsvarar straffbestämmelsen i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

16 §. Ikraftträdande. Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2007.

Innan lagen träder i kraft kan man bl.a. förbereda informationssystemets tekniska struktur samt utföra uppgifter som hänför sig till överförandet av uppgifter och andra åtgärder som hänför sig till verkställandet av lagen.

2. **Ikraftträdande**

Lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster föreslås träda i kraft den 1 januari 2007.

3. **Förhållande till grundlagen och lagstiftningsordning**

Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen skall närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag. I enlighet med grundlagsutskottets tolkningspraxis är vid en registrering viktigt att reglera åtminstone registreringens syfte, innehållet i de registrerade personuppgifterna, tillåtna användningsändamål, inbegripet uppgifternas tillförlitlighet och bevaringstiden för uppgifterna i personregistren samt den registrerades rättskydd. Regleringen av dessa faktorer på lagnivå skall dessutom vara omfattande och detaljerad (GrUU 14/2002 rd).

Lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster skall innehålla bestämmelser om kundinformationssystemet för företags-

tjänster samt om arbetskrafts- och näringscentralernas register över företagstjänster vilket hör till kundinformationssystemet, samt om offentligheten av uppgifter i dessa. I lagen föreskrivs om användningsändamålet för, datainnehållet i och informationskällorna för registret samt om offentligheten, utlämnandet och bevaringstiden för uppgifterna i registret. Samtliga uppgifter som lagras i registret och förmedlas genom registret skall vara nödvändiga med tanke på registrets användningsändamål. Lagen skall vidare innehålla bestämmelser om den registrerades rättsskydd. Regleringen motsvarar till denna del bestämmelserna i personuppgiftslagen.

Med stöd av 124 § i grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. Uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt får dock ges endast myndigheter.

Enligt förslaget kan sekretessbelagda uppgifter i myndigheternas register lämnas ut

också till andra än myndigheter. Uppgifter skall kunna lämnas bl.a. till statens specialfinansieringsbolag Finnvera Abp samt i begränsad utsträckning också till Finpro ry. Finnvera Abp är redan för närvarande bunden av stränga sekretessbestämmelser enligt lagen om statens specialfinansieringsbolag. Dessa bestämmelser är delvis till och med strängare än bestämmelserna i lagen om offentligheten i myndigheternas verksamhet. Till Finpro ry skall sekretessbelagda uppgifter inte lämnas ut i lika stor utsträckning som t.ex. till myndigheter eller Finnvera Abp. Till Finpro ry skall det vara tillåtet att lämna endast sådana uppgifter som behövs för företagsrådgivning. Numera kan myndigheterna lämna ut nämnda uppgifter om företag till Finpro ry endast med uttryckligt samtycke från det berörda företaget.

Med stöd av vad som anförts ovan kan de föreslagna bestämmelserna anses vara förenliga med grundlagen och tillämpningspraxisen beträffande grundlagen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslagen

Lag**om kundinformationssystemet för företagstjänster**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Avsikten med denna lag är att förbättra statsförvaltningens företagstjänster samt att effektivisera samordningen och övervakningen av dem.

2 §

Lagens tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs om det kundinformationssystem för företagstjänster som drivs av handels- och industriministeriet, om arbetskrafts- och näringscentralernas register över företagstjänster, vilket hör till kundinformationssystemet, samt om behandlingen av uppgifter om kunder i samband med de företagstjänster som tillhandahålls kunderna.

Om inte något annat bestäms i denna lag, tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) på kundinformationssystemet för företagstjänster samt på offentligheten beträffande de uppgifter som registrerats i och förmedlats genom informationssystemet samt personuppgiftslagen (523/1999) på hanteringen av personuppgifter. I fråga om sekretessen för uppgifter som utlämnas av statens specialfinansieringsbolag tillämpas dessutom bestämmelserna i 5 § i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998).

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *företag* ett företag eller en organisation som registrerats i företags- och organisationsdatasystemet i enlighet med företags- och organisationsdatalagen (244/2001),

2) *företagstjänster* företagsstöd, utvecklings- och rådgivningstjänster samt arbetskraftsservice som beviljas av staten, en kommun eller något annat offentligt samfund eller en offentligrättslig inrättning, en stiftelse, en förening eller statens specialfinansieringsbolag eller som betalas av dess medel, i fråga om vilka kundinformationssystemet för företagstjänster kan utnyttjas vid genomförandet,

3) *företagsstöd* understöd, lån och annan finansiering, räntestöd, borgen, betalningslättnad och andra med dessa jämförbara ekonomiska förmåner som beviljas av staten, en kommun eller något annat offentligt samfund eller en offentligrättslig inrättning, en stiftelse, en förening eller statens specialfinansieringsbolag eller som betalas av dess medel samt stöd som beviljas av Europeiska gemenskapens medel eller av andra medel från Europeiska unionen,

4) *kund* ett företag eller en fysisk person som överväger att starta ett företag eller inleda närings- eller företagsverksamhet och som har ansökt om eller har kontaktats angående företagstjänster.

2 kap.

Ändamålet med och informationsinnehållet i kundinformationssystemet för företagstjänster

4 §

Kundinformationssystemet

Kundinformationssystemet för företagstjänster är ett informationssystem för registrering av basuppgifter om kunder. Systemet drivs av handels- och industriministeriet. Ge-

nom informationssystemets frågesystem förmedlas uppgifter om kunderna mellan de myndigheter som sköter företagstjänster och statens specialfinansieringsbolag. Handels- och industriministeriet ansvarar för riktigheten av de uppgifter som registrerats i informationssystemet samt för administrationen av användningsrättigheterna, bokföringen av de uppgifter som utlämnas ur informationssystemet och driften av informationssystemet.

Kundinformationssystemet för företagstjänster innefattar arbetskrafts- och näringscentralernas gemensamma *register över företagstjänster* vilket innehåller information om data som erhållits och utarbetats i samband med genomförandet av företagstjänster. Den arbetskrafts- och näringscentral som fört in eller på annat sätt hanterat uppgifter i registret över företagstjänster ansvarar för att uppgifterna är riktiga och att hanteringen skett i enlighet med lagen.

Vad som föreskrivs i denna paragraf inverkar inte på det ansvar som statens specialfinansieringsbolag eller myndigheter eller andra organisationer har i egenskap av registrator i sådana fall där uppgifter ur deras informationssystem förmedlas via kundinformationssystemet för företagstjänster.

5 §

Ändamålet med kundinformationssystemet

Ändamålet med kundinformationssystemet för företagstjänster är att förbättra inriktningen av företagstjänsterna och den utvärdering av företag som sker i samband med att beviljande av företagstjänster övervägs samt att effektivisera övervakningen av beviljade företagsstöd.

6 §

Informationsinnehållet i kundinformationssystemet

Med kundinformationssystemet för företagstjänster kan behandlas uppgifter av vilka framgår

1) företagets namn, företags- och organisationsnummer samt andra identifieringsuppgifter och kontaktuppgifter,

2) uppgifter om vem som är företagets ansvars- och kontaktpersoner till den som genomför företagstjänster,

3) företagets verksamhetsområde, aktiekapital, bokslut eller andra sådana uppgifter i myndigheternas offentliga register som gäller företaget och allmänt beskriver dess verksamhet.

Företagsanalyser av företaget, dess verksamhet och verksamhetsområde vilka gjorts för utvärdering av genomförandet av företagstjänster kan registreras i och förmedlas genom informationssystemet.

Uppgifter om företaget i kreditupplysningsregistret, uppgifter om konkurs och betalningsstörningar i myndigheters offentliga register samt uppgifter om företagets skatteskuld är uppgifter som för utvärdering av företaget får införas i och förmedlas genom informationssystemet.

När det gäller fysiska personer får sådana identifieringsuppgifter registreras i och förmedlas genom informationssystemet som enligt lag får införas i kreditupplysningsregistret. Dessutom får uppgifter om gällande näringsförbud samt de uppgifter som nämns i 4 § 1 mom. 1, 3 och 4 punkten i befolkningsdatalagen (507/1993) införas i och förmedlas genom informationssystemet.

Enligt vad som bestäms genom lag är det tillåtet att genom förmedling av informationssystemet förmedla uppgifter om företagstjänster som tillhandahålls av myndigheterna inom handels- och industriministeriets, jord- och skogsbruksministeriets samt arbetsministeriets förvaltningsområde, statens specialfinansieringsbolag samt arbetskrafts- och näringscentralerna förmedlas genom informationssystemet.

7 §

Registrering av kundens uppgifter

Uppgifter som en kund lämnat muntligen, skriftligen eller i elektronisk form får registreras som tillgängliga uppgifter i kundinformationssystemet för företagstjänster endast om de har kontrollerats.

8 §

Avförande av uppgifter

Uppgifter om en kund avförs ur registret senast fem år efter det att uppgifterna om kunden i fråga senast har hanterats. En uppgift avförs dock inte, om det är nödvändigt att bevara uppgiften för fullgörandet av en uppgift som grundar sig på lag eller förordning eller på grund av ett anhängigt ärende. I 4 § 2 mom. i företags- och organisationsdatalagen avsedda basuppgifter om ett företag avförs senast två månader efter det att uppgifterna om företaget har avförts ur företags- och organisationsdatasystemet. I fråga om avförande av kreditupplysningar gäller vad som föreskrivs särskilt i lag

En uppgift som konstaterats vara felaktig får bevaras i fem år efter det att den konstaterats vara felaktig, om det är nödvändigt för att trygga de rättigheter som en kund, en kunds representant, en registrator eller en person med rätt att använda informationssystemet har. En sådan uppgift får användas endast i syfte att trygga de nämnda rättigheterna. En uppgift som konstaterats vara felaktig skall förses med anteckning om att den är felaktig.

3 kap.

Uppgifternas offentlighet samt förmedlande och utlämnande av uppgifter

9 §

Offentligheten för uppgifter i kundinformationssystemet

Uppgifter som registrerats i och erhållits ur kundinformationssystemet för företagstjänster skall hållas hemliga.

10 §

Utlämnande av uppgifter ur kundinformationssystemet

Uppgifter i kundinformationssystemet för företagstjänster får genom teknisk anslutning

för genomförandet av företagstjänster lämnas ut till handels- och industriministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, arbetsministeriet, arbetskrafts- och näringscentralen, utvecklingscentralen för teknologi och innovationer, statens specialfinansieringsbolag, Landsbygdsverket och arbetskraftsbyrån. Uppgifter om ett företags skatteskuld får dock endast lämnas ut för behandling av ärenden gällande företagsstöd. Till Finpro ry får dessutom lämnas ut uppgifter som behövs för dess rådgivning till företag.

Den som tar emot uppgifter skall innan anslutningen öppnas lämna en utredning om skyddandet av uppgifterna och övervakningen av hanteringen.

11 §

Användning och utlämnande av uppgifter ur registret över företagstjänster

Utan hinder av sekretessbestämmelserna får arbetskrafts- och näringscentralen för att sköta sitt uppdrag behandla uppgifter i arbetskrafts- och näringscentralens register över företagstjänster.

12 §

Rätt att lämna ut och få uppgifter genom kundinformationssystemet

Bestämmelser om rätten att genom kundinformationssystemet för företagstjänster lämna ut och få andra uppgifter än de som avses i 10 och 11 § utfärdas särskilt.

4 kap.

Den registrerades rättigheter

13 §

Information om hanteringen av uppgifter

Uppgifter om kundinformationssystemet för företagstjänster samt om informationssystemets ändamål och informationsinnehåll

skall finnas tillgängliga för kunderna på serviceställen som använder informationssystemet.

14 §

Den registrerades rätt att kontrollera uppgifter

En kund har rätt att ta del av de uppgifter om kunden som är registrerade i kundinformationssystemet för företagstjänster på det sätt som bestäms i 12 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. I fråga om en fysisk persons rätt att kontrollera uppgifter som gäller honom eller henne gäller dessutom bestämmelserna i personuppgiftslagen.

Ett ärende som gäller rätten att ta del av uppgifter avgörs av handels- och industriministeriet eller arbetskrafts- och näringscentralen.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

15 §

Straffbestämmelse

Till straff för brott mot den i 9 § avsedda skyldigheten att hemlighålla uppgifterna i kundinformationssystemet för företagstjänster döms enligt 40 kap. 5 § i strafflagen (39/1889), om gärningen inte utgör brott enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen eller om strängare straff för gärningen inte föreskrivs någon annanstans i lag.

16 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 3 november 2006

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister *Paula Lehtomäki*